

Osaby Säteri har en dokumenterad historia från 1403. De första ägarna var släkten **Grönalöv**. Därefter under 160 år, under tiden 1560 -1720 ägde släkten **Ulf sax Osaby**

1786 köptes Osaby av landshövding **Salomon Hederstierna**. Han ägde sedan tidigare Stjernviks säteri. Han (1726-1808) och hans maka friherrinnan Johanna von Otter (1732-1802) har huvudgraven med kraftig sockel och sten i vit italiensk marmor. På gravvården står bl.a. hänvisat till Jer. 39:18 ”Ty jag skall förvisso låta dig komma undan, och du skall icke falla för svärd, utan vinna ditt lif som ett byte, därför att du förtröstat på mig säger Herren.”

Redan år 1800 övertog sonen **Erland Hederstierna** och hans maka **Maria Sofia Wrangel von Brehmer** Osaby som de drev i hela 56 år.

Erland Hederstierna var född i Benestad 1770. Han gjorde en snabb militär karriär och var borta från Osaby under långa perioder då det var återkommande krig åren 1804 – 1810 i Tyskland, Finland och Norge. Erland H har efterlämnat ett berömt och aktat namn i historien om Sveriges sista krig. Han säges allestädes ha visat mod, kallblodighet och rådighet. Han delade med soldaterna alla fältlivets mödor och umbäranden. Gården sköttes under denna tid av fru Maria Sofia på ett berömvärd sätt.

1841 miste Erland Hederstierna sin maka. Till hennes minne stiftade han en donation, den s.k. midsommarsäden, vilken årligen på hennes födelsedag utdelades till behövande i församlingen.

I sitt testamente skrev Erland: ”Vid Gården finnas flera av torparna, som varit trogna, ordentliga arbetare, men genom missväxter, olyckor och många barn kommit i större skuld till gården. Min begäran är att de som är skyldiga mer än ett gångbart kovärde, få avskrifning på överskottet”.

Erland och Maria Sofia fick fem barn. Av dessa **Anne Mari ”Ami” Hederstierna** gifte sig med **Jacob Wilhelm Bennet**. De övertog Osaby. Tyvärr blev ”Ami” änka redan vid 33 års ålder efter bara tre års äktenskap.

Anne Marie Hederstierna blev 69 år. Dog 1877.
Gården Osaby övertogs av hennes son **Wilhelm Bennett och hustrun Sophie**.
De fick två döttrar som förblev ogifta.
Wilhelm Bennet hade Osaby Säteri till sin död 1916.

Under tiden 1917 –1936 ägdes Osaby av ett konsortium bönder och sågverksägare.

Under tiden 1936 – 1964 drev Släkten Törne Osaby säteri

Från 1964 fick Svenska Naturskyddsföreningen Osaby Säteri som donation.

Från 1994 förvaltas gården av lokala Föreningen Smålands Natur.

Stjernvik

År 1780 köptes gården av Salomon Hederstierna. Efter generalens död ägdes Stjernvik av hans äldste son Karl Hederstierna som efter dennes död efterträddes av sin bror översten Salomon Hederstierna. Näste ägare är överstens son häradshövdingen Salomon Valter Hederstierna som ärvde gården 1842 och hade den till sin död 1897.

Salomon Valter Hederstierna f 1817 var bonusson till översten Salomon Hederstierna. (Salomon Valters mor var Agneta Charlotta Berg von Linde, änka efter Karl Hederstierna.) (Sett med nutidens språkbruk var nog Agneta och överste Salomon "sambo". Hon var alltså (först gift med Karl och sedan sambo med Karls bror Salomon.)

Han var en intresserad och duktig jordbrukare som genom nyodling ökade åkerarealen till över 100 tnl. Siste ägarna till Stjernvik blev av denna ätt majoren Erland Hederstierna och hans syster Valborg

De var barn till Salomon Hederstierna. De sålde gården 1901.

Både till Osaby och Stjernvik tillhörde vardera ett 15 tal torp. Det kan antas att c:a 200 personer hade sin försörjning på det som tillhörde dessa säterier.

Följande har skänkts till kyrkan i Tävelsås: Altartavla: Av Per Hörberg: Kristi bön i örtagården"

Skänkt av friherrinnan Chatarina von Otter år 1800.

Nattvardskärl såsom vinkanna och kalk som användes än idag skänktes av Salomon Hederstierna 1833.

Brudkrona skänkt av Louise Jentzer född Bennet Tillvekningsår 1931.

Utdrag ur Journal vid Tävelsås skola:

Tävelsås fasta Folkskola inrättades år 1839, då skolhuset i förening med sockenstugan uppfördes och lärare antogs. Denna välgörande inrättning befrämjades hufvudsakligen genom framlidne Öfversten och riddaren Salomon Hederstierna på Stjernvik och dess broder framlidne Generallöjtnanten mm Erland Hederstierna på Osaby nitiska omsorg och frikostiga uppföringar att såsom grundfond utge en summa av 9 000 daler silvermynt.

Salomon Hederstierna på Stjernvik lät 1839 i Tävelsås bygga den första folkskolan i Sverige, således tre år innan lagen om skolplikt infördes.

I samband med anskaffande av gravvård över sina föräldrar stiftade han 1824 "Hederstiernska grafkassan" med dess noga utarbetade bestämmelser. Bland annat skulle vid gravplatsen alltid finnas sex hästkastanjer.

Det finns 16 gravar placerade enl. nedan inom gravområdet som utgör 8 x 7 m .

Jeanne Louise Liljecreutz 1812 – 1846. Okänd	Salomon Hederstierna 1771-1841. Son till Salomon och Johanna	Sonen Erland Hederstierna 1771 – 1856. Övertog Stjärnvik 1800. Son till Salomon och Johanna.
Agneta Berg von Linde 1789 – 1871. Hustru till sonen Carl nedan.	Salomon Hederstierna 1726 – 1808. Fadern Johanna von Otter 1732 – 1802. Modern Köpte Stjärnvik 1780. Köpte Osaby 1786	Marie Sofia Wrangel von Brehmer 1771 – 1841 Hustru till sonen Erland ovan
Carl Hederstierna 1764-1825. Son till Salomon och Johanna		Erland <u>Wilhelm</u> Bennet 1840 – 1916 och makan Sophie. Dotterson till ovanstående. Arvtagare sålde Osaby 1916.
Sofie Hederstierna 1813 – 1894 Dotter till Carl enl ovan	Salomon Hederstierna 1817- 1897. Son till Samuel och Johanna. Övertog Stjärnvik	Helmi Benett 1874 – 1949 barn till Wilhelm och Sophie
Carl Elof Hederstierna 1856 – 1872. Barn till Salomon	Ida Hederstierna född Carlsson. 1830 – 1910. Andra giftet med Salomon ovan	Greta Bennett 1881 – 1980 Barn till Wilhelm och Sopic
Erland Hederstierna 1858 – 1929. Barn till Salomon		
Lotten Hederstierna 1813 – 1894. Barn till Salomon		